

PROSVEȚTA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LETO—YEAR XIII.

Cena lista je \$5.00. Entered as second-class matter January 25, 1910, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Chicago, Ill., sobota, 16. oktobra (October 16th) 1920. Subscription \$5.00 Yearly.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 5, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 5, 1917, authorized on June 14, 1918.

KRZNARSKI PODJETNIKI KUJEJO NOVE MAGRETE.

IZTRGALI BI RADI ZMAGO DELAVEV.

Štiri in osemdeset podjetnikov je podpisala pogodbo.

New York, N. J. — Krznarski delavev so na predvečeru popolne zmage, katero zeli krznarski podjetniki iztrgati na ta način, da organizirani podjetniki v organizaciji, poznani pod imenom 'Associated Fur Manufacturers', ki so že podpisali pogodbo s krznarskimi delavev, zoper izpro delavev.

SOVJETSKA RUSIJA NI V NEVARNOSTI.

Čloerin javlja, da se resni o punitih v Rusiji izkušnje propaganda entente.

VRANGELI POJDE KRALU ZA DEMIKINOM IN KOLÖAKOM.

Berlin, 15. okt. — Čloerin, komisar zunanjih zadev sovjetske vlade, je včeraj izjavil, potom bravični brzojavke iz Moskve, da so vse vesti o "velikih puntih, izgredih in laktot" v sovjetski Rusiji, ki poplavljajo Evropo in Ameriko zadnje tedne, navadne laži in produkt ententne propagande. Čloerin odločno zahteva, da sovjetska vlada išče mir z Vrangelom in da se lovi za zadnjo bilko.

Čloerinova izjava se glasi:

"Poročila v zunanjem svetu o puntih, revolzah, veliki laktoti in raspadanju sovjetskega cesarstva v Rusiji so smetne in nizkoravenje, ki povzročajo nevarnost, ki je znamenje za naslednjo naslovno konferenco in preprodijo mir s sovjetsko Rusijo.

Notranje stanje Rusije je nemajeno. Raspoloženje ljudstva je dobro, kot je bilo vedno. Začasni nemški na zapadni fronti so se bolj utrdili odločnost ruskega ljudstva, da se savaže obstojo.

Casualterski poročevalci so se potrudili in obiskali so razne premogovne skladishe in mestna, da se vsovojne, temu ni pomagati. Prav tako odide v norilskico, ne tudim ne bodo ondralivljajo živilcev, ne uporabljajo sovjetskega jutrišča in namesto te mimo konfiskacijo in prepredajo mir s sovjetsko Rusijo.

Notranje stanje Rusije je nemajeno. Raspoloženje ljudstva je dobro, kot je bilo vedno. Začasni nemški na zapadni fronti so se bolj utrdili odločnost ruskega ljudstva, da se savaže obstojo.

Odlodno naklonjenost kmetov v južni Rusiji do sovjetov nam je pomagala, da smo vselej iniciativno iz rok barona Vrangla. Vrangelovo ozadje je v slabem položaju vred operacije naših nemških čet. General Markarov, vodja zelenih čet, se je pridružil sovjetskom in jim dal na raspolago vse svoje oborožene silne. Sovjetska vlada ne mara nobenega premirja s carstvenim upornikom. Vrangelovo redno armada je pripravljena, da z njim uredi to, kar zasuli.

Dolga sula v Rusiji je res povzročila precej škoda letnini letini, ampak govorice o strašni laktoti so navadna izmišljajotina. Od vseh strani prejema sovjetska vlasta poročila, da so neli kmetje bolj kot kdaj prej pripravljeni dati njihov delež prideka skupnosti, dobro organizirana žetev nam jamči, da bomo odškodovanji za izgubo zaradi sile. Letos imamo enkrat in pol toliko žita v shrambam kakor smo ga imeli leta 1919."

Pariz, 15. okt. — Posočilo iz Moskve se glasi, da preliminarna mirovna pogodba, podpisana v Rigi sednji torek, dočaka, da Poljska ne bo pomagala Vrangelju. Petiuri, Savinkovu niti nobeni drugi protirevolucionarni organizaciji, ki je v vojni z ruskimi sovjetti. To je velik udarec za francosko zunanj politiko, ki gre za tem, da Poljski pomagajo Vrangelju in Savinkovu; zadnji nabira prostovoljce v Galiciji za Vrangelovo armado. Poljska misija v Parizu pravi, da je neutralnost Poljske potrebna, kajti pogodba se glasi, da obe stranki nehasta intervencijo v notranje zadeve in vred tega ne more Poljska pomagati Vrangelju, kajti to bi bilo vmesovanje v notranje zadeve sovjetske Rusije.

Definitivni mir med Poljsko in sovjetsko Rusijo se pričakuje pred 1. novembrom. Ker neutralnost Poljske poseni svobodo za prevoz ruskega blaga v Nemčijo in nemškega v Rusijo če poljsko

odzemovali, odpade s tem zadnjim drobtinom kamoflirane blokade proti Rusiji. Francija, Anglija, Italija in Združene države bodo zdaj morale zavzeti novo stališče napram sovjetski Rusiji.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Chicago in okolica: V nedeljo deloma oblačno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 75, najnižja 67. Sonce pride ob 7:00, zaide ob 6:00.

Ameriške vesti.

Japonske čete topna v Koreji.
Tokijo, 11. okt. — Japonske čete v Koreji so se morale zadnje dni umakniti vseled premoči korejski revolucionarjev. Vlada je sklenila, da posilje kontingen vojašta na kitajsko stran korejskega meja od koder bodo počanci japonske garnizije. Uradno poročilo se glasi, da so Korejci napadli japonske čete blizu Hunčina na mandžurskih tleh, nih korejske meje in Japonci so se umaknili z velikimi izgubami. Hunčin je v naselinalah in prebivalci so pobegnili.

Terrorizem na Irskem.

Dublin, Irska, 13. okt. — Včeraj je bil zapet dan splošnega terorizma, zavrnih napadov, umorov in požigov. Dvanajst vojakov in policirov je bilo ubitih in deset je ranjenih, dokim je bilo na drugi strani ubitih in ranjenih okrog petnajst svinjanovcev. Med ubitimi vojaki sta dva majorja.

Čnorjujevalci (vojaški policiasti) so napadli vaa Feakle in požgali pet hiš; prebivalci se pobegnili v sosedne kraje. Policiasti so začigli tudi župnine in ranili duhovnika. Nekoga drugog duhovnika so postavili ob zid in bi ga bili natreli, da se ni tretji duhovnik pogodi več.

V Dublinu so angleški vojaki in dva katoliška kolegijsa in artileri več dijakov ter vplenili mnogo listin.

Sinfajnovski časopisi v Corku so prejeli pisemno naznanilo, da bosta dva sinfajnovca ubiti za vsakega umorjenega vojaka ali policista.

Nemški zdravniki v protistavki.
Berlin, 14. okt. — Zdravniki in zobozdravniki so stopili v protistavko mestnih usinbenecov v Chemnitzu. V Plauenu so zastavili alužbenec mestne elektrarne in plinarne.

Trgovsko pogajanje med Rusijo in Čehoslovakinjo.

Praga, 14. okt. — Delegacije čehoslovanske vlade odpotujejo še te dni v Rigo, kjer se bodo pogajali z zastopniki sovjetske Rusije zaradi trgovine.

Republika na Kitajskem je padla?

Sangaj, Kitajska, 13. okt. — Tukaj se je razširila vest, da je general Čangtsao lin strmoglavljičarsko vlado v Pekingu in vpostavil monarhijo. Vest ni potrjena. Tri ameriške bojne ladje so danes doseglo v Sangaj.

Odbor akcije v Londonu postal Irc v konferenco.

London, 15. okt. — Delavski akciji odbor je povabil voditelje organiziranega delavstva na Irskem na konferenco v Londonu, ki se vrši v tork. Konference bo velikega važnosti, ker se tiče irske situacije.

Generalna stavka zelenčarjev na Poljskem.

London, 15. okt. — Iz Varšave poročajo, da so zelenčarji na Poljskem stopili v generalno stavko. Brzjavka ne navaja nobenih podrobnosti.

Poljski D'Annunzio posal ultimat Litvinom.

Varšava, 15. okt. — General Zeligovski, poljski D'Annunzio, ki se je polstal Vilne, je posal litvinski vladu v Kovnu ultimaturni ultimat, da se morajo v tem času umakniti vse litvanske čete 20 kilometrov od železniške Vilna-Grodn. Komisija lige narodov, ki se v Suvačkih ukvarja z mejo med Poljako in Litvo, je odpotovala v Vilno.

Ole Hanson okreftan na Angleškem.

Liverpool, Anglija, 15. okt. — Ole Hanson, bivši šef v Scattiu in znani socialističar, ki je posebil Anglijo z namenom, da preide takojanje delavške razmere, je včeraj naletel na slab sprejem odpristaničnih delavev v Liverpoolu. Udeležil se je nekega komunističnega shoda in se vmešal v govor, ko je smatral, da govornik napada Ameriko. Poslušalec so pa planili po Hansonu in predno je prisla policija, je bil zelo lepen s pestimi.

Francija organizirala madjarsko armado.

Pariz, 15. okt. — Tukaj se je izvedelo, da so Angleški namerna-

vali posaditi nadvojvodo Connacht na ogrski prestol, toda učrti se jim ni posrečil, ko je Hertijeva vlada v Budapesti dala svojo armado Francosom v roke. Francoski militaristi so reorganizirali madjarsko armado, ki je danes petkrat večja kot pa dovojuje mirovna pogodba med Ogrsko in entento.

Kdo postavi Grkom novega kralja?

Pariz, 15. okt. — Med oficijelno Francijo in Anglijo se vrši tekma, kdo da osreči Grke z novim kraljem, ako sedanji kraljček v Atenah umre vseled neke skrivne bolezni, ki se v javnosti razglasa za zastrupljenje krvi, ker ga je ugrnila opica. Angleški bi radi, da njihov nadvojvoda Connacht zasede grški prestol, Francozi pa hočejo, da zavida v Atenah princ Sveti Bourbon-Parm. Kakor se čuje, deluje Venzelos za republiko.

Anglezi cenzurirajo ameriško diplomatično pošto.

London, 15. okt. — Angleški poslanik se je včeraj pritožil pri zunanjem ministru angleške vlade, da angleški vojaški oblasti na Irskem odpirajo ameriško diplomatično pošto. Minister se je oprostil in obljubil, da se to ne zgoditi več.

Zarota proti francoski republike med vojno.

Pariz, 15. okt. — Pri sodni razpravi proti poslancu Paulu Menieriu, ki je otočen v leta, je pritoženje na Francijo, ki je star 69 let in je sedaj tretjič oliven. Njegova žena ga je obdarila v 18letnem zakonu s 15 otroci, 10 dečkov in 5 deklicami. Z drugo ženo je živel 12 let. Ta mu je rodila vsako leto po eno dečka, natančno 6 dečkov in 6 deklic. Njegova tretja žena živi živila. Ta mu je rodila pred skoraj 12. dečka, svojega korne organizacije.

Grškega kralja ni ugrznila opica. Ženeva, 15. okt. — Iz zanesljivih virov se poroča, da je povest grškemu kralju, da ga je ugrnila opica, le kamoflaz, ki zakriva neko drugo bolezni, o kateri se ne sme poročati javnosti. Med vojno je bil kralj tudi nevarno bolan in takrat so poročali v svet, da ima "pljučenje". Iz Aten javljajo, da je Venzelos zavrgel prošnjo bivšega kralja Konstantina, očeta, sedanega kralja, ki je prosil, da bi smel proti v Atene k bolnemu sinu. Venzelos se bojni monarhistične vstave, skozi bi prisel Konstantin na Grško.

Razne vesti.

Oče 39 otrok. — Neki švedski kmet je postal nedavno oče 39 otrok. Možak je star 69 let in je sedaj tretjič oliven. Njegova žena ga je obdarila v 18letnem

zakonu s 15 otroci, 10 dečkov in 5 deklicami.

Z drugo ženo je živel 12 let. Ta mu je rodila vsako leto

po eno dečka, natančno 6 dečkov in 6 deklic. Njegova tretja žena živila. Ta mu je rodila pred skoraj 12. dečka, svojega korne organizacije.

ZA BOŽIĆ LAHKO POSLJE VSAK ZABOJ SVOJEM V STARI KRAJ.

Sprejememo zabejo de 1.000 funtov teže, toda zabeji morajo biti močni, da se ne razbijajo.

Mi bomo odposlali vse zabeje med novembra, tako da jih doberog dobe zagovorimo za božič.

Razumeamo za prenos le 15 centov za funt. Edor bo poslat na pošti tako, da jih dobemo do 10. novembra.

STRUKEL & HORAK,

58 — 9th Avenue — NEW YORK, N. Y.

VABILO NA VESELICO

katero priredi:

Slov. Pevsko in Izobr. Društvo "Bled"

dan 23. oktobra 1920 v slov. delavskem domu

v Czernauču, Pa.

Začetek ob 7:30 pvečer. Vstopnina za moške 50c, ženske so vstopnine pošte.

SPORED:

1. Plez, pri katerem svira orkester pod vodstvom Viktor Nevinška.
2. Ob 8. uri nastope "Bled".
3. Vzorcičev ipso Salogni.
4. Nastop pevskega društva "Rodoljub" iz Johnstown, Pa.

Nato plez in prostga zabava.

Da bo vsak kar najbolje postrezen, bo skrbel za to izvoljen odbor. Ga skrb bo preskrbel za lačne izvorni golci in kranjske klebove in se ved drugih stvari; za kojne so pa vse izvorni izdelki in fino plesko. Za morebitno "čipanje" se bo gledalo na zdravilo prve vrste. Ker je to prva veselica društva "Bled", od kar se je reorganiziralo in pritožlo v zopatenjavljivo delovanje zato najljudnejše vabimo cenj. občinstvo in bližnje in oddaljeno okolje, da nas blagovno poseti na omenjeni večer kar v načinljivosti stevilu. Ako vas srce vleči in radiodnevnost nill, kar se boda pelje in kakšna igra se boda vpravilna nes pride obiskat in posrečiti boste, da vam ne bo mal.

ODEGOV.

Slovenska Narodna

Ustanovljena 8. aprila
1866.

Pedorna Jednota.

Izbora, 17. junija 1907
v dedovi illinoi.

GLAVNI STAN: 2057-59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Inovjevalni odbor.

UPRAVNI ODBOR.

Predsednik Vincenc Čuhar, poslovnik, Jan Krst, Rue 104, Cincinnati, Pa. težnji Mati Turek, zajetnik hmeljnega zavoda Paul Berger, zadolžen gl. magistrant Frank Zavar, upravitelj glasila Filip Godec.

POROTNI ODBOR.

John Undervord, predsednik, Rue 21, Cincinnati, Ill., Martin Šebekar, Rue 26, Berlin, Ohio, Joe Radl, Rue 122, Cincinnati, Pa., Frank Šemšek, Rue 1000, Cleveland, Ohio, John Kruse, Rue 104, Cincinnati, Ill.

BOLNIŠKI ODBOR.

OSREDNJE OSRODJE: Paul Berger, predsednik, Rue 20, Lawndale Ave., Chicago, Ill. VZHODNO OSRODJE: Josip P. Pustek, Rue 102, Cincinnati, Pa.

ZAPADNO OSRODJE: Anton Šinko, Rue 104, Green, Kan., in Jezopov.

Lev Klobuk, Rue 200, Gilbert, Minn., in Novosad.

Nadzorni odbor.

Matti Paušek, predsednik, Rue 1017, Western Ave., Cincinnati, Ohio, Jakob Ambrož, Rue 45, Piero St., Cleveland, Ohio.

Tiskovni odbor.

Vincenc Čuhar, John Undervord in Peter Prošek.

Zdravstveni odbor.

PREDSEDNIK: Frank Alm, Rue 20, Cincinnati, Ohio, Cincinnati, Ill.

JOHN TRUCKS, Rue 102, Cincinnati, Pa.

Julia Orton, Rue 102, Cincinnati, Pa., Cincinnati, Ill.

JOSEPH SINKO, Rue 104, Green, Kan., in Jezopov.

Anton Šinko, Rue 104, Green, Kan., in Jezopov.

MARKUS ULBRICH, Rue 104, Green, Kan., in Jezopov.

VIKOVNI ZDRAVSTVENI DRŽAVNI: Dr. F. J. Kral, Rue 20, Cincinnati, Ohio.

ODGOVORNJI LOKALNI DRŽAVNI: Dr. J. J. Kral, Rue 20, Cincinnati, Ill.

POZOR:

Prezračevanje v območju vzhodne Amerike je vse bolj pogosto, kar lahko povzroči nevarne bolezni.

Vsi morajo biti pozoren na vse oblike nevarnih bolezni, ki so v območju vzhodne Amerike.

Vsi morajo biti pozoren na vse oblike nevarnih bolezni, ki so v območju vzhodne Amerike.

Vsi morajo biti pozoren na vse oblike nevarnih bolezni, ki so v območju vzhodne Amerike.

Vsi morajo biti pozoren na vse oblike nevarnih bolezni, ki so v območju vzhodne Amerike.

Vsi morajo biti pozoren na vse oblike nevarnih bolezni, ki so v območju vzhodne Amerike.

Vsi morajo biti pozoren na vse oblike nevarnih bolezni, ki so v območju vzhodne Amerike.

Vsi morajo biti pozoren na vse oblike nevarnih bolezni, ki so v območju vzhodne Amerike.

Vsi morajo biti pozoren na vse oblike nevarnih bolezni, ki so v območju vzhodne Amerike.

Vsi morajo biti pozoren na vse oblike nevarnih bolezni, ki so v območju vzhodne Amerike.

Vsi morajo biti pozoren na vse oblike nevarnih bolezni, ki so v območju vzhodne Amerike.

Vsi morajo biti pozoren na vse oblike nevarnih bolezni, ki so v območju vzhodne Amerike.

Vsi morajo biti pozoren na vse oblike nevarnih bolezni, ki so v območju vzhodne Amerike.

Vsi morajo biti pozoren na vse oblike nevarnih bolezni, ki so v območju vzhodne Amerike.

Vsi morajo biti pozoren na vse oblike nevarnih bolezni, ki so v območju vzhodne Amerike.

Vsi morajo biti pozoren na vse oblike nevarnih bolezni, ki so v območju vzhodne Amerike.

Vsi morajo biti pozoren na vse oblike nevarnih bolezni, ki so v območju vzhodne Amerike.

Vsi morajo biti pozoren na vse oblike nevarnih bolezni, ki so v območju vzhodne Amerike.

Vsi morajo biti pozoren na vse oblike nevarnih bolezni, ki so v območju vzhodne Amerike.

Vsi morajo biti pozoren na vse oblike nevarnih bolezni, ki so v območju vzhodne Amerike.

<p

Prohibicijoniški škandal je močno zadišal.

V skandal je zapletena tudi tudi da ma iz takozvanih boljih krogov.

Chicago, Ill. — Z arstacijo štirih oseb je obenem prišlo na dan, da je bilo nahranil sto tisoč dobarjev za podkupovanje na ta način, da se odstranijo vse vestni prohibicijoniški uradniki. Poračuti se je imel političen vpliv in neka "dama" iz takozvanih boljih krogov je imela odpotoviti v Washington, da to delo izvrši. Velebitniško časopisje je zamolilo ime te "dame," ki ima tesne zveze s tihotapci in drugimi vodilnimi osebami v ljudskih nižinah.

Na sled so prišli tem spletkom, da so oblastveni organi prisluškivali telefoničnim pogovorom, iz katerih je bilo sklepati, da tihotapski krožek želi, da se odsloví Hubert Howard, načelnik državnega prohibicijoniškega urada. Mesto njega naj bi pa prišlo na to mesto nek znani profesionalni političar, kateremu ime je veleniško časopisje najbrž iz tega vzroka zadržalo, da ljudstvu ne pride slab, če izve, kakenkem ljudem zupa, da vodijo politiko. Načrt ni bil izveden, čeprav je Howard pustil službo. Vse tole in se več drugega je bilo povedano ga večerje, kar govor, da se je korupeja že bolj razširila, od kar je bila uvedena prohibicija.

Metoda tihotapskega krožka je enaka metodi prejšnjega "gimnaziskoga trusta," ki je lovil v svojo mrežo bogate bankirje in predmeti in bogate žene, med tem ko tihotapski krožek prešle na selenarje, ki imajo precej tisočakov pod palcem.

Državni pravnik Clyne izjavlja, da je dobil dokaze valed Sedlerjeve izpovedi, ki obtožujejo trgovce z opojnimi pijadami, političarje in vladne ustanovitve.

KDO ZASTOPA LJUDSKE INTERESSE?

Bismarck, N. D. — V Severni Dakoti je zmagal "Nestrantska liga" in postavila profesionalne političarje starih strank javnih uradov na cestu. Od tega dne je veleniško časopisje napadal "Nestrantsko ligo" in ji podstikalo razne bedarje. Tako je na pr. veleniško časopisje dolžilo "Nestrantsko ligo," da uči svobodno ljubesen itd.; njeni voditelji je pa zmerjalo s "ruskarji," boljševiki in anarhisti. To je občenana reč, ki jo je pa treba vsaj ponoviti, da ljudstvo ne pozabi, kako zna veleniško časopisje tiste obmetavati z blatom, ki so za ljudske kritici.

All nekaj ni povedalo veleniško časopisje. Kaj pa? Da je bil letos v državi Severni Dakoti zmanjšan državni davek za eden in štiri deset odstotkov. To je izredno važna novica v času, v katerem navajajo davke navzgor kot ene najvažnejšim življenskim potrebočinam, a veleniško časopisje je že zamolčalo. Letos bo ljudstvo plačalo \$2,947,186 davka, ali \$828,853 manj kot lani.

BIZNISMANI SE JOKAJO.

Seattle, Wash. — Delaveci, ki so delali skoz leta na farmah, vrtih ali pa v tovarnah za konzerve v Alaski in so vsako leto prezimili v Seattlu, so se odločili, da bojkotirajo to mesto. Vsako leto je prezimelo v Seattlu okoli pet in trideset tisoč teh sezonskih delavcev, letos jih pa ne bo ostalo čez zimo v mestu niti deset tisoč. Biznismani se jokajo. Seveda ne plakajo zaradi delavcev, ampak zaradi pet milijonov dolarjev, ki bi jih delaveci prinesli s sabo v mesto in jih pustili pri biznismanih.

Delaveci so s svojim bojkotom vrnili biznismantom silo za ogrijilo. Ko so bili delavski prigoni v Seattlu na dnevnom redu, ko so podjetniki najbolj divljali proti delavskim strokovnim organizacijam, so biznismani kričali "le po njih." Delaveci so si te prijazne besede zapomnili in so se odločili, da prezimijo v katerem drugem mestu, v katerem se biznismani bolj vlijudni ljudje kot v Seattlu. Biznismani zdaj spoznavajo svojo zmoto in vzbijo "ljube" delavce v mesto, toda delaveci se ne brigajo za sladke besede biznismarov, ampak vtrajajo pri svojem sklepu.

EKSEKUCIJA FR. ZAGARJA.

Chicago, Ill. — V petek zjutraj je bil obeslen v okrajni ječi Frank Zagar, 21-letni Hrvat, o katerem smo že poročali, da je pri obravnavi prošlo spomlad sam priznal dvojni roparski umor. Zagar je bil obtožen samo enega umora, toda med obravnavo je na svedočku odru pred strmečimi odvetniki in porotniki sam izpovedal, da je v isti noč ubil še nekega drugega človeka. Sodnik ga je opozoril, da naj pazi, kaj govor, kajti njegova izpoved ga lahko spravi na vinike, toda fant je trdrovratno vtrajal: "Gotovo sem ubil oba — kaj si mislite o tem?"

Ječar Lee je izjavil po eksekuciji, da je bil Zagar najtrdrovratnejši zlodinek, kar je še bilo obeslenih v Chicago. Do zadnjega momenta je ostal trd in hladnokrven. Ko sta ga v četrtek zvezcer obiskali njegova mati in sestra v smrtni selici, ju je spodil od sebe; ravno tako je spodil duhovnika, ki ga je nagevarjal na molitev. Njegova zadnja želja je bila, da se njegovo truplo vsepeli.

FARMARIJI ARRESTIRANI KOT PONOČNI JEZDECJI.

Littie Rock, Ark. — Deputij Plant je arstiral blizu Bald Knob-a v okraju Whitu osem hekopolnih farmarjev na obtočbu, da so zagrosili požgati bombinske supljice farmarjem, ki se ne izkrajo na svetih ponočnih jesedci.

Deputij Plant pravi, da so arestirani farmarji priznali dejanje in da bo arstiranih še več farmarjev.

Ponočni jesedci so zapalili hlev na nasadu C. W. Mathewsa, ki se nahaja dve milji pred občino Chavandona.

Trideset drugih farmarjev je prejelo avtorilo, da jih doleti raven tako uoda, ako se ne bodo oziroma na opominje ponočnih jesedcev.

Memphis, Tenn. — V Warrenu, Tenn., je zgorela šupa, v kateri je bilo osemnajst svetinje bomba. Oblasti sodijo, da so ponodni jesedci zapalili šupo.

OBIE IN MATI STA PRODALA HOMBO ZA \$1000.

Joliet, Ill. — John Jerman in njegova ženska sta stala pred mirovnim sodnikom J. L. McOmlichom v tem mestu na obtočbu, da sta prodala njuno 15-letno hčer Ano nekemu Johnu Teršicu za tisoč dolarjev. Teršic se je poročil z dekleto tisti dan, ko je odstrelil denar. Solske oblasti so izvedale za kupljanje in asteško Jermans in njegovo ženo. Sodnik je obosil vsakega na \$25 globe.

Novice iz Goritskega.

Po goriških dogodkih. Počela v Trstu se je nekoliko izboljšati: vse se je zopet male pomirilo. Ulice pri sv. Jakobu so prenesle skoro nihče si ne upa iz stanovanj; kdor pa gre, hiti da se mu ne zgoditi kakšno nesreča. Vojaštvo ustavlja pasante po cestah, kajti jih dvigniti roke, prečiščo jih in zaključati morajo "Evviva l'Italia", potem jih pa spuste. Detektivi preiskujejo stanovanja, odvajajo moške v ječe in pot. V grudah ljudje sploh ne smejte hoditi. Vse je zasedeno od vojaščnikov, ki pozorno opazujejo sile stanovanja, da se kako okno ne odpre.

Ob nemirih so tolpe popolnoma razdejale inseratni oddelki "Laboratorija" na Borznom trgu (na strani ulice Beccarie) z 22 bombovmi. Ko so v soboto zjutraj prišli v grad je bilo vse razdejano. Napadeni so bili uradi kulturnega sveta "Spartaco" in bližnje gostilne, kjer je bilo tudi mnogo pomorskega. Tudi dve hiši v Istrski ulici sta zelo poškodovani.

Mesto je razsvetljeno le deloma s svečami v oknih stanovanj. Delo se je pridelo le ponekod; delaveci se ali boje priti ali se pa arstirani. V pilarni je prisla na delo le polovica delavcev.

Številno ranjencev tekem zadnjih izgrevov raste venomer. Mrtvih je došlo sedem in sicer 16letni Br. Taboga z Milij. 30letna Angela Crescenz z ul. Pošte 26, 20-letna Margarita Bojata iz ulice Guardia 27, 72letni Matej Krešovič s Šentjakobsko-
ga trga 17, 30letna Karmela Zagodnik iz ulice P. Discemo 7, 40letni Romel Primožič iz ulice Sette ontare 212 in redar Ivan Glufrida.

S tem se ni rečeno, da je to vse. Veliki oseb se boji naznaniti, da ali se pa zdravijo doma.

POTOP.

Zgodovinski roman
Spisal H. Sienkiewicz — Posloveni Podravski,

(Nadaljevanje.)

"Ne budem ti pravil o varšavski bitki radi tege, ker vsi govore o njej. Naš milostljivi kralj — Bog mi daj zdravje in dolgo življenje! — se je skazal odličnega poveljnika. Škoda samo, da ga niso ubogali, sicer bi bil ta boj pod Varšavo lahko postal podoben Gruenwaldskemu in onemu pod Beresteckom. Prvi dan smo mi zmagovali Švede, dan pozneje se je jaka svetja nagibati na to in na ono stran, toda vedno smo se mi ohranili prvenstvo. Litevski huzarji, ki so olli pod poveljninstvom kneza Polubinskega, so napadli vojako kneza Bogoslava. Bilo jih je tisoč in dve sto ljudi in konji. Le za kakih sto korakov oddaljeni so šli mimo nas. Videli smo, da so brandenburški pešči zasadili sulice v zemljo, da v tem pridrže in osnivoj prvi napad. Streli in počkali jih zakrijejo z dimom. Mi gledamo in vidimo, da so huzarji že počnali konje v skok ter kmalu izginili v dimu. Za nekaj časa ni bilo videti nicensar. Nakrat pa se začuje grozen tresk, uprav, kakor bi nabijali v kočnice s tisočerimi kladivi, in ko se je skadil dim, so vojaki izbornega kneza ležali na tleh kakor snopje na polju ob letvi, humari pa so bili že daleč ter so šli nad jezdce, kateri so tudi stri... Natičete na drugi polk jesedcev in raziskope tudi tege..."

Med tem se začuje znovič streli, vse se začuje v dim, da se ni moglo nicensar videti. Sosoma, ko prenega nekoliko strele in ko odnese veter dim na stran, smo vidoli, kako se oni bore s pešči. Vse bedi in se umije pred njimi in oni skočijo kakor po ulici. Tako so prejedil skorpa vas sovračnikov tabor!... Na to naleta na polk gardistov na konjih, sredi katerih je stal sam Karol — in tudi ta polk razprša..."

Ta preneha Volodijevaki, da se oddahne in namoti grič. Kmitic pa jame kričati:

"Preaveta Devica! Daj mi to se enkrat videti in potem — umreš!"

"Takšnega napada ni jaz, niti kdo drugi več ne vidi," nadaljuje malii vitez. "Končno dobimo povelje k napadu tudi mi. Kar se je dalje zgodilo, nisem vedel, toda po besedah švedskega častnika, ki je bil takrat pri Karolu ter je vse to sam viden, zatem dostaviti še to-le: ko so huzarji strišli Švede, je Forzel, ki je pozneje pridel v nade roke, pribitelj k Karolu ter zaključil: "Karol, rešite Švedske, rešite samoga sebe!... Vaše veličanstvo, zapovedite, da odstopimo čim najbrже! Tam jih drvi še celo množica, a mi nismo zmožni, da bi vtrajali dalje..." — Karol pa mu odvrne, da nima vrake odstopiti in da se rajte bojuje, nai si je zmaga, ali pogine. Ni se zmenil ne za prejno in ne dokaj generalov. Zakadil se je v boj. Za njim stečejo usprej tudi ostali, toda Poljaki jih živo posoprimejo in jih razkrope. Karol in eden jesedci se ločita od svojih; na njih naleti Kovalski, toda je zdes zagoni kralja. Vendar Kovalski ni bil len in niti strela prej ne ubije človeka, nego je on razobil tega branitelja na dvoje... Na to se Kovalski spoprije s kraljem..."

Volodijevski umolkne znotraj in globoko vzdihne. — "Končaj tovariš, končaj, čim urneje!" zakliče Kmitic.

"Sedla sta se na ravni in konja sta so še zletela skupaj. Gledam, pravi častnik, in kralj je še ležal s konjem vred na tleh. Toda izmotal se je, sprošil samokres, ni pa zadel nasprotnika. Rok ga je pograbil za lase in kralju je padel klobuk z glave. Ze je dvignil med in Svedje so že kar zahneli od grose, kajti časa ni bilo več, da bi priskodili kralju na pomoč. Kar na mah pa priteče, kakor bi zrastel iz zemlje, Bogoslav ter sprošl Kovalskemu samokres v uho, tako da mu razstrelli glavo s čelado vred..."

"O Bog, in on ni imel časa, da bi mu odsekal glavo!" zakliče Kmitic ter se pogradi na hribo.

"Bog ni dopustil tega," izvrne Volodijevaki, "In midva z Zaglubo sva lahko pogodil, kaj je bilo krivo temu. Slušec od mladih nog Radivilom, kateri je smatral za svoje gospodarje, je kar ostrmel, ko je zagledal pred seboj Radivila. In nemar se mu ni se nikdar rodila v glavi misel, da bi smel dvigniti svojo roko nad Radivilom, in to ga je pogubilo. Pomisli pa tudi, kako čuden človek je Zaglubo. Saj Kovalski mu ni bil vnuč, niti sorodnik, a vendar je tako objokoval Roka, kakor da bi bil njegov pravi sin. Da povem resnico, nima vzkoka takšnosti; za tako smrť, kakorino je imel Kovalski, mu mora vsakdo izmed nas le zavidati. Saj plemič in vojak je rojen na to, da da danes ali jutri svoje življenje za domovino. Kovalskega in njegovo junastvo pa bo vrhunega proslavljala še godovina..."

Volodijevski umolkne, čez nekoliko minut se prekriča ter dostavi:

"Bog mu daj večni mir in večna luč naj mu sveti!"

"Večen mu spomin!" ponovi Kmitic ter jame sepetaje moliti, prosiši si nemara takšne smrti, saj da ne iz rok Bogoslavovih.

"Duhovnik Pekarski nam je zagotavljal," pretrga molčanje Volodijevaki, "da je šla njegova duša naravnost v nebesa."

"Bog daj, in radi tega ne potrebuje naših molitev."

"Molitev je vedno potrebna, aka ne za druge, pa za nas same."

Kmitic vzdihne.

"Nadejam se, da mi za vse to, kar sem učinil v Prusiji, održačna Bog vsaj dve leti muke v vabah, katerih sem zaslužil s prejšnjimi grehi."

"O tem ne smemo mi sediti. Se le tam spoznamo, da nam je to, kar smo nukali storili s sabo, zapisal nebeski tajnik na naš račun."

"Tudi jaz sem služil Radivilu," reče Kmitic, "toda mene ne shrga njegov pogled... Bog, o Bog! Daj nam moč, da premagamo tvojega sovra-

žnika, ki zasramuje večkrat našo sveto vero in tvoja svetinja."

"In sovražniks naše domovine," toda Volodijevaki, "imejmo nadejo, da se bliža njegov konec. Zagloba mu je to po napadu husrarjev prerovala ter ga tako prokljinal, da so kar laje stali človeku na glavi... Knez Kazimir Mihail, ki gre sedaj z nami, je videl v sanjah dve zlati trombi, kakorčne imajo Radivili v grbi, razgrzeni od medveda. Radi tega je rekel drugi dan: 'Ali grozi meni, ali pa kakemu drugemu Radivilu nešreča.'

"Od medveda!" vpraša Kmitic ter pobledi.

"Da."

Andrejevo lice se zjasni, kakor bi padel nanj blešč jutranje sonje, oči dvigne kvíšku, stegne roke proti nebnu ter zaklječe s vedčanim glasom:

"V mojem grbu se nahaja medved! Slava Tebi! Gospod, na višavah!... Hvala ti, najavtejša mati! Gospod, jaz nisem vreden te milosti!"

"Nu, Andrej!" zakliče, "v takem slučaju potljubi pred bitko Kristusu noge!... Jaz pa Ga posmidam na Sakoviča!"

"Kedaj že pojdem v Prostek?" vpraša Kmitic nekako omamjen.

"Ob svitu; pa naj se itak že krasil zdani."

Medtem se je začelo iz daljave petje petekina, in krasil na to se je oglašal tihes glos-trombe, na kater je postal po vsaj vseh živahnogibanje. Zaradi se je živketač, zabelj, prskanje konj in temane tolpoj jezdcev so se jeli zbirati na cesti.

Pri bledem svetu začenjaščočega se dneva se zasrebre osirine sulice, zabilječe gole zapestje, ozetle brkasta grozna lica in oblike. Kmitic se je pridružil prednjem straši. Vojaka se je razlegnila liki dolga kača po cesti ter se premikala kolikor le mogoče urne. Konji v prvih vrtogah so jeli močno prakati in z njimi še ostali; to praknje so snetrili vojaki dobrim znamenjem.